

Medlemmerne af Folketingets
Europaudvalg og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
N.1

26. februar 1999

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 5. marts 1999 – dagsordenspunkt rådsmøde (arbejds- og socialministre) den 9. marts 1999 – fremsendes vedlagt Arbejdsministeriets notat over de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

**Aktuelt notat til Folketingets Europaudvalg
Rådsmøde for arbejds- og socialministre
den 9. marts 1999 i Bruxelles**

Dagsordenen forventes at se ud som følger:

1. Forberedelse af møde med henblik på en dialog med ansøgerlandene på det arbejdsmarkedsmæssige og sociale område S. 2
2. Strategi for koordinering af beskæftigelse S. 3
 - a. Uformelt ministermøde (arbejds- og socialministre) den 4. - 6. februar 1999 i Bonn om arbejdsmarked og beskæftigelse i den økonomiske og monetære union - mundtlig orientering ved formandskabet
 - b. Europæisk beskæftigelsespagt - mundtlig orientering ved formandskabet
 - c. Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsudvalgets arbejdsprogram for 1999
3. Forslag til Rådets afgørelse om ændring af afgørelse nr. 70/532/EØF om nedsættelse af et stående udvalg for beskæftigelse inden for de europæiske Fællesskaber - vedtagelse
4. Udkast til Rådets og medlemsstaternes repræsentanter forsamlet i rådets resolution om en adfærdskodeks for samarbejdet mellem myndighederne ved grænseoverskridende vikararbejde og bekæmpelse af socialbedrageri og sort arbejde - politisk enighed S. 8
5. Forslag til Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 93/104/EF af 23. november 1993 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, således at sektorer og aktiviteter, der var udelukket fra direktivet, bliver omfattet S. 10
- status over drøftelserne
6. Forslag til direktiv om medarbejderindflydelse i det europæiske selskab S. 15
- politisk enighed

Dagsordens punkt 1:**Forberedelse af møde med henblik på en dialog med ansøgerlandene på det arbejds-markedsmæssige og sociale område****1. Indledning**

Der er tale om et møde med ministre fra de ti kandidatlande fra Central- og Østeuropa samt Cypern. Mødet er kommet i stand på foranledning af det tyske formandskab og indskriver sig i førtiltrædelsesstrategien, som det Europæisk Råd igangsatte på sit møde i Luxembourg den 12.-13 december 1997.

2. Baggrund og Indhold

Mødets formål er først og fremmest at informere medlemsstaternes ministre om kandidatlandenes prioriteter med hensyn til overtagelsen af den gældende fællesskabsret indenfor social-, arbejdsmarkeds-, og beskæftigelsespolitikken.

Det er hensigten at kandidatlandene vil informere om, hvordan de vil nå deres mål på disse områder. Der vil efterfølgende finde en meningsudveksling sted. Man vil i den forbindelse drøfte, hvorledes EU kan være kandidatlandene behjælpelig med overtagelsen af fællesskabsretten, herunder særligt inden for rammerne af Phare-programmet.

Formandskabet vil i et indledende oplæg blandt andet understrege vigtigheden af ovennævnte politikområder og deres rolle i udvidelsesprocessen.

Dagsordens punkt 2:**Strategi for koordinering af beskæftigelse**

- a. **Uformelt ministermøde (arbejds- og socialministre) den 4. - 6. februar 1999 i Bonn om arbejdsmarked og beskæftigelse i den økonomiske og monetære union**
- mundtlig orientering ved formandskabet
- b. **Europæisk beskæftigelsespagt**
- mundtlig orientering ved formandskabet
- c. **Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsudvalgets arbejdsprogram for 1999**

1. Indhold**a- uformelt ministermøde**

Uformelt ministermøde (arbejds- og socialministre) blev afholdt den 4.-6. februar 1999 i Bonn.

Temaet for det uformelle møde var "*Arbejdsmarkedet og beskæftigelse under den Økonomiske og Monetære Union*".

Mødet var opdelt i to sessioner, hvor der først var en generel drøftelse af konsekvenserne af

ØMU'en med de Europæiske Sociale partnere og Europa-Parlamentet, og efterfølgende en mere specifik drøftelse af beskæftigelsen.

Ved det uformelle ministermøde tog det tyske formandskab hul på diskussionen om arbejdsmarkedet og beskæftigelsen herunder løndannelse på baggrund af gennemførelsen af det indre marked, ØMU'en mv.

Herudover blev emner som ØMU'ens indflydelse på virksomhedernes beslutninger mht. lokalisering, arbejdskraftens omkostninger og andre ikke-lønmæssige arbejdsomkostninger såsom skat samt sammenhængen mellem beskæftigelsespolitik og økonomisk-, finans- og arbejdsmarkedspolitikker drøftet. Der var endvidere drøftelse af, hvordan medlemsstaterne kan lære af hinandens erfaringer "best practices" indenfor beskæftigelsespolitikken.

b- europæisk beskæftigelsespagt

På Det Europæiske Råds møde i Wien blev stats- og regeringscheferne enige om bla. at fremlægge af "Rapport til Det Europæiske Råd i Köln om udarbejdelse af en europæisk beskæftigelsespagt som led i Luxembourg-processen".

Det tyske formandskab har bebudet, at det vil fremlægge udkast til en europæisk beskæftigelsespagt. Der foreligger på indeværende tidspunkt ikke et formelt udkast. Formandskabet har dog skitseret hovedlinierne for sådan en pagt.

Tre hovedkomponenter fremgår heraf:

- * Makroøkonomisk koordinering
- * koordineret beskæftigelsesstrategi
- * strukturreformer på vare- og kapitalmarkederne.

Pagten forventes først og fremmest at dreje sig om ungeindsatsen, fremme af efter- og videreuddannelse, udvikling af indikatorer for overvågning af den europæiske beskæftigelsesstrategi, mainstreaming af EU-politikkerne med hensyn til beskæftigelse (art. 127 i Amsterdamtraktaten) samt udvikling af et tættere samarbejde med arbejdsmarkedets parter til styrkelse af beskæftigelsesstrategien.

c- Beskæftigelses og Arbejdsmarkedsudvalgets arbejdsprogram for 1999

Beskæftigelses og Arbejdsmarkedsudvalget (ELC) har i overensstemmelse med sine procedurer forelagt sit arbejdsprogram for 1999.

Programmet er først og fremmest præget af en opfølgning på Luxembourg-processen, inkl. de efterfølgende konklusioner fra Det Europæiske Råd (DER) i Cardiff samt DER-Wien.

I overensstemmelse med den procedure, der er lagt i Fællesrapporten for 1998, har ELC opdelt sit arbejde i to perioder. I første halvdel af 1999 vil udvalget fokusere på rapporten om "integrering af beskæftigelse i alle Fællesskabets politikker" med henblik på udarbejdelsen af en europæisk beskæftigelsespagt. I anden halvdel af året vil udvalget koncentrere sig om evaluering af årsrapporterne, forberedelse af Fællesrapporten for 1999 samt forberedelse af udkast til retningslinjer for beskæftigelse i 2000.

Kommissionen har bebudet, at den vil fremlægge to "beskæftigelses-pakker" - en forårspakke og en efterårspakke.

Forårspakken vil bestå af rapport om "integrering af beskæftigelse i alle Fællesskabets politikker", rapport om "Europa som en økonomisk enhed" og de årlige rapporter om "Beskæftigelsen i Europa" samt "Beskæftigelsesfrekvenser". ELC vil behandle en rapport ved hvert månedlige møde.

Efterårspakken vil bestå af udkast til Fællesrapporten for beskæftigelsen 1999 og udkast til retningslinjer for beskæftigelsen for år 2000.

Det forventes, at ELC vil orientere Rådet om arbejdsprogrammet.

Dagsordens punkt 3:

Forslag til Rådets afgørelse om ændring af afgørelse nr. 70/532/EØF om nedsættelse af et stående udvalg for beskæftigelse inden for de europæiske Fællesskaber som ændret af afgørelse nr. 75/62/EØF

-vedtagelse

KOM (98) 322 endelig udgave

1. Indledning

Forslag til Rådets afgørelse om ændring af afgørelse nr. 70/532/EØF om nedsættelse af et stående udvalg for beskæftigelse inden for de europæiske Fællesskaber som ændret af afgørelse nr. 75/62/EØF er udsendt sammen med Kommissionens meddelelse om tilpasning og fremme af den sociale dialog på fællesskabsplan KOM(1998) 322 endelig udgave.

2. Baggrund og Indhold

Forslaget har hjemmel i artikel 145 i Traktat om oprettelse af de Europæiske Fællesskaber hvilket indebærer, at forslaget skal vedtages med simpelt flertal uden inddragelse af Europa-Parlamentet.

Det Stående Udvalg for Beskæftigelse er et forum for dialog mellem Rådet, Kommissionen og arbejdsmarkedets parter. Formålet med udvalget er muliggøre sidstnævntes bidrag til den samordnede beskæftigelsesstrategi.

Baggrunden for forslaget er et ønske om at effektivisere trepartsdrøftelserne i Det Stående Udvalg for Beskæftigelse. Dette søges opnået gennem en indskrænkning af partsdelegationernes størrelse samt gennem indførelse af bestemmelser om praktisk koordinering af de respektive partsdelegationer med henblik på disses repræsentation ved en talsmand. Udvalget kan endvidere i overensstemmelse med sin forretningsorden aftale at træde sammen i snæver kreds, i hvilket tilfælde Rådet kan lade sig repræsentere ved formandskabet.

Det fastslås, at parternes delegationer skal dække hele økonomien. Afgørelsen fastlægger partsdelegationers sammensætning i overensstemmelse hermed.

3. Danske regler

Der er ingen danske regler på området.

4. Høring

AC støtter Kommissionens ønske om at gøre drøftelserne i udvalget mere operationelle og effektive. Sammensætningen af udvalget bør imidlertid afspejle en repræsentativ og effektiv deltagelse af arbejdsmarkedets parter, hvorfor AC ikke finder det acceptabelt at indskrænke partsdelegationernes størrelse. AC finder det endvidere problematisk, at Den Europæiske Sammenslutning af Virksomhedsledere (CEC) i Kommissionens forslag nævnes på linje med ETUC, mens EUROCADRES, som er væsentlig mere repræsentativ inden for gruppen af akademikere og ledere, ikke er nævnt.

Amtsrådsforeningen og KL, at UNICES koordination af udpegelsen af arbejdsgiverdelegationen ikke må begrænse CEEPs ret til selv at afgøre, hvem det vil lade sig repræsentere af i udvalget.

DA er ikke enig i Kommissionens forslag om at nedskære antallet af medlemmer i Det Stående Udvalg for Beskæftigelse. Arbejdsmarkedspolitikken besluttet nationalt, og derfor

bør de nationale parter have mulighed for at deltage på lige fod med deres regeringer. Derimod kan DA godt tilslutte sig et forslag om, at såfremt regeringssiden er repræsenteret ved trojkaen, at parterne så er repræsenteret ved en mindre delegation.

FA er enig i DAs betragtninger. Derudover mener FA, at der ved sammensætningen af udvalget også bør være mulighed for repræsentation af europæiske brancheorganisationer så som CEA (Den Europæiske Forsikringskomité).

FTF mener ikke at udvalgets hidtidige mangel på effektivitet er begrundet i antallet af medlemmer, men snarere i manglende lovgivningsmæssig baggrund for arbejdet samt den hidtidige prioritering af beskæftigelsen i EU-samarbejdet.

Hvis EU-systemet ønsker at få tilbagemeldinger fra medlemsstaterne - samt diskussioner medlemsstaterne imellem - om erfaringerne med omsættelsen af retningslinjerne til nationale handlingsplaner, må udvalgets sammensætning ifølge FTF også afspejle dette ved, at alle medlemsstater sikres mindst 1 repræsentant i udvalget for hver af arbejdsmarkedets parter. Udpegningen til udvalget bør derfor også være et nationalt anliggende.

Ledernes Hovedorganisation støtter Kommissionens forslag. Lederne finder det positivt, at der med forslaget lægges op til, at gøre udvalget mere manøvreedygtigt ved at reducere antallet af medlemmer fra 36 til 16, samtidig med, at der sikres repræsentation fra et bredt udsnit af arbejdsmarkedets parter.

Ligestillingsrådet foreslår, at der fra dansk side arbejdes på at indføje en bemærkning om at parterne bør tilstræbe en ligelig repræsentation af begge køn i delegationerne.

LO har som udgangspunkt en positiv holdning til forslaget og dets formål om at styrke den sociale dialog og i overensstemmelse med Det europæiske Råds møde i Luxembourg i november 1997 at involvere arbejdsmarkedets parter på alle niveauer og alle stadier af den fælles strategi for beskæftigelsen.

LO mener, at eftersom beskæftigelsespolitikken fortsat primært er et nationalt anliggende, bør udvalget i sin sammensætning afspejle både nationale og europæiske aspekter, hvilket forudsætter at parterne får mindst 15 repræsentanter hver.

Efter **LO's** opfattelse bør udvalget mødes i passende tid inden Rådet (arbejds- og socialministre samt ECOFIN) vedtager at oversende nye retningslinjer til Det Europæiske Råd. **LO** noterer samtidig med tilfredshed, at forslaget ikke lægger op til, at udvalget kan vedtage formelle konklusioner, idet en adgang treparts-konklusioner ikke ville være i overensstemmelse med parternes autonomi.

Ifølge **LO** bør det være udgangspunktet, at parterne mødes med Rådet. Afgørelsen bør ikke regulere nærmere, om Rådet vil lade sig repræsentere ved trojkaen, ved stats- og regeringscheferne eller ved ECOFIN-ministrene.

5. Tidligere forelæggelser

Forslaget er forelagt Folketingets Europaudvalg den 27. oktober 1998 (TO). Der er endvidere sendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg.

5. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

6. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

Dagsordens punkt 4

Udkast til Rådets og medlemsstaternes repræsentanter forsamlet i rådets resolution om en adfærdskodeks for samarbejdet mellem myndighederne ved grænseoverskridende vikararbejde og bekæmpelse af socialbedrageri og sort arbejde
- politisk enighed

1. Indledning

Der er tale om et forslag fra formandskabet. Adfærdskodeksen repræsenterer en politisk forpligtelse.

2. Baggrund og Indhold

Samarbejde mellem medlemsstaternes myndigheder er på tilstødende områder til det her omhandlede forslags anvendelsesområde allerede reguleret i artikel 84 i forordning 1408/71, hvorefter medlemsstaternes myndigheder med henblik på anvendelsen af forordningen skal yde hinanden bistand.

Endvidere indeholder artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser en bestemmelse om, at medlemsstaterne sørger for samarbejde mellem de offentlige myndigheder, som har kompetence til at overvåge de arbejds- og ansættelsesvilkår, som omhandles i direktivets artikel 3.

Der gøres i forslaget betragtninger opmærksom på, at forslaget tilsigter samarbejde på områder, der falder uden for ovennævnte bestemmelser i form af en ikke-bindende adfærdskodeks.

Forslagets mål er at forbedre samarbejdet og udvekslingen af oplysninger mellem de kompetente myndigheder og socialesikrings institutioner på de områder resolutionen omhandler. Samarbejdet skal ske i overensstemmelse med national lovgivning og praksis og i sager, der berører mindst to medlemsstater.

Forbedringen af samarbejdet skal ske gennem direkte kontakt mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder, udpegelsen af nationale forbindelseskontorer (uden at dette behøver at indebære oprettelse af nye strukturer) og gennem fremsendelse af anmodninger om samarbejde. De administrative myndigheder yder hinanden gensidig administrativ bistand specielt gennem meddelelse af oplysninger og fremsendelse af dokumenter.

Resolutionen opfordrer medlemsstaterne til at yde hinanden administrativ bistand ved kontrollen af ægtheden af erklæringer om sagsforhold, som er relevante for tildeling af sociale sikringsydelse og bevillinger til vikararbejde.

For så vidt angår overførsel af data opfordres medlemsstaterne til at fremme samarbejdet mellem deres kompetente myndigheder. Der tænkes her særligt på besvarelse af begrundede anmodninger fra andre medlemsstater om information vedrørende sociale sikringsbidrag og -ydelser, formodet sort arbejde samt grænseoverskridende vikararbejde, herunder angående åbenlyst misbrug eller grænseoverskridende aktiviteter, der anses for at være ulovlige.

I tilfælde af dataoverførsel finder de relevante bestemmelser anvendelse som anført i medlemsstaternes nationale databeskyttelseslovgivninger og i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

3. Danske regler

Justitsministeren fremsatte den 30. april 1998 forslag til lov om behandling af personoplysninger til implementering af direktiv 95/46/EF, som blev genfremsat den 8. oktober 1998. Lovforslaget er endnu ikke vedtaget. Lovforslagets bestemmelser om behandling af oplysninger finder anvendelse uanset, om der er tale om videregivelse af oplysninger til offentlige myndigheder i Danmark eller i andre medlemsstater.

I øjeblikket afgøres videregivelse af oplysninger til udenlandske myndigheder efter lovgivningens almindelige tavshedspligtsbestemmelser, herunder Straffelovens § 152 og Forvaltningslovens §§ 27, 28 og 29.

4. Tidligere forelæggelser

Formandskabets forslag til resolution er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget indebærer ikke lovgivningsmæssige konsekvenser, idet samarbejde i medfør af resolutionen baseres på national lovgivning og praksis. Den praktiske udmøntning af resolutionens formål kan indebære administrative merudgifter.

6. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser som følge af reduktion af svig.

Dagsordens punkt 5

om forslag til Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 93/104/EF af 23. november 1993 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, således at sektorer og aktiviteter, der var udelukket fra direktivet, bliver omfattet KOM(1998)662

1. Indledning

Forslag til Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 93/104/EF af 23. november 1993 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden, således at sektorer og aktiviteter, der var udelukket fra direktivet, bliver omfattet (KOM(1998)662) er oversendt til Rådet den 30. november 1998.

Forslaget er en del af Kommissionens pakke, der vedrører tilrettelæggelse af arbejdstiden i de sektorer og aktiviteter, der er udelukket fra direktiv 93/104/EF af 23. november 1993.

Pakken indeholder desuden:

- meddelelse fra Kommissionen om tilrettelæggelse af arbejdstiden i de sektorer og aktiviteter, der er udelukket fra direktiv 93/104/EF af 23. november 1998
- forslag til Rådets direktiv om tilrettelæggelse af arbejdstid inden for vejtransport for mobile arbejdstagere og selvstændige chauffører
- forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af den aftale om tilrettelæggelse af arbejdstiden for søfarende, som er indgået mellem European Community Shipowners Association (ECSA) og Federation of Transport Workers Unions in the European Union (FST)
- forslag til Rådets direktiv om håndhævelse af arbejdstid på skibe, der anløber EU-havne
- Kommissionens henstilling om ratificering af ILO-konvention nr. 180 om søfarendes arbejdstid og bemanning af skibe og ratificering af protokol af 1996 til konvention om minimumsnormer i handelsskibe af 1976

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 118A, hvilket betyder, at det er et forslag til minimumsdirektiv. Rådet træffer afgørelse efter fremgangsmåden i Traktatens artikel 189C. Det vil sige efter samarbejdsprocedure med Parlamentet. Som udgangspunkt træffer Rådet derfor afgørelse med kvalificeret flertal. I det omfang Rådet ønsker at ændre Kommissionens genbehandlede forslag, skal det imidlertid ske med enstemmighed.

2. Baggrund og indhold

Forslaget indebærer en ændring af direktiv 93/104/EF (herefter arbejdstidsdirektivet), der primært indeholder regler om daglig hviletid, pauser, ugentlig hviletid, årlig ferie, natarbejde, arbejdsrytme, m.v.:

Daglig hviletid (artikel 3)

Minimumshvileperiode på 11 sammenhængende timer inden for hver 24 timers periode.

Pauser (artikel 4)

Mulighed for at holde pause, hvis den daglige arbejdstid overstiger seks timer.

Ugentlig hviletid (artikel 5)

Minimumshvileperiode på 24 timer inden for hver syvdagesperiode i tillæg til de elleve timers daglig hviletid.

Ugentlig arbejdstid (artikel 6)

Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid må ikke overstige 48 timer.

Natarbejdets varighed (artikel 8)

Natarbejde må i gennemsnit ikke overstige otte timer pr. periode på 24 timer.

Referenceperioder (artikel 16)

Referenceperioderne er 14 dage for den ugentlige hviletid på 24 timer (artikel 5) og fire måneder for den ugentlige arbejdstid på 48 timer (artikel 6).

Formålet med forslaget er for det første at beskytte de arbejdstagere, der ikke er omfattet af arbejdstidsdirektivet, mod skadelige virkninger på deres sikkerhed og sundhed som følge af overdrevent lange arbejdstider, utilstrækkelig hvile eller uregelmæssige arbejdsrytmer. For det andet er det hensigten at undgå konkurrenceforvridning som følge af manglende harmonisering af arbejdstiden m.v. i de enkelte sektorer og aktiviteter.

Følgende sektorer og aktiviteter er udelukket fra arbejdstidsdirektivet:

- vejtransport
- jernbanetransport
- bytransport
- transport ad indre vandveje
- lufttransport
- søtransport
- havfiskeri
- andre aktiviteter på havet
- læger under uddannelse

Det har været Kommissionens primære mål at sikre at alle arbejdstagere som udgangspunkt bliver dækket af arbejdstidsbestemmelser. Undtagelserne til arbejdstidsdirektivet er derfor som udgangspunkt fjernet i forslaget. Det betyder, at direktivet skal gælde for alle ikke-mobile arbejdstagere samt alle arbejdstagere, herunder mobile arbejdstagere, der ikke er omfattet af særskilte EF-bestemmelser om arbejdstid. Arbejdstagere, der er omfattet af forslaget til gennemførelse af den europæiske aftale om tilrettelæggelse af arbejdstiden for søfarende, er dog allerede undtaget fra forslagets anvendelsesområde.

Forslaget indfører tre nye definitioner vedrørende *mobile arbejdstagere*, *offshorearbejde* og *tilstrækkelig hvile*.

Mobile arbejdstagere: Ansatte på havgående fiskerfartøjer, mobile arbejdstagere inden for vejtransport, flypersonale og arbejdstagere inden for transport ad indre vandveje.

Offshorearbejde: Arbejde, der hovedsageligt bliver udført på eller fra offshoreanlæg (herunder boreplatforme) og har direkte eller indirekte forbindelse med udvinding eller udnyttelse af mineralforekomster samt dykning i forbindelse med sådanne aktiviteter, uanset om dykningen bliver udført fra et offshoreanlæg eller et skib.

Tilstrækkelig hvile: Regelmæssige hvileperioder, der er tilstrækkelige til at sikre, at arbejdstagere på grund af træthed eller andre uregelmæssige arbejdsrytmer hverken forårsager skader på sig selv, kolleger eller andre, eller på kort eller lang sigt skader deres helbred.

Bestemmelsen i arbejdstidsdirektivet om, at den ugentlige minimumshvileperiode på 24 timer i princippet skal omfatte søndag, er udgået i forslaget.

Artikel 17 i arbejdstidsdirektivet indeholder en række muligheder for undtagelse fra bestemmelserne om daglig hviletid (artikel 3), pauser (artikel 4), ugentlig hviletid (artikel 5), natarbejdets varighed (artikel 8) og referenceperioder (artikel 16). Artikel 6 om arbejdstid kan endvidere fraviges i helt særlige tilfælde

Forslaget tilføjer følgende nye undtagelsesmuligheder:

Bestemmelserne om daglig hviletid, pauser, ugentlig hviletid, natarbejdets varighed og referenceperioder kan mod tildeling af kompenserende hvileperioder eller anden passende beskyttelse fraviges af bla.

- topersonale
- læger under uddannelse
- arbejdstagere direkte involveret i levering af transport
- offshoreaktiviteter

Bestemmelsen om ugentlig arbejdstid kan i en overgangsperiode på syv år fraviges for læger under uddannelse. Den ugentlige arbejdstid må dog aldrig overstige 54 timer i gennemsnit i en referenceperiode på fire måneder.

Forslaget tilføjer en ny artikel 17A, der vedrører mobile arbejdstagere, offshorearbejde og partsfiskere. I henhold til artikel 17A

- finder bestemmelserne om daglig hviletid, pauser, ugentlig hviletid og natarbejdets varighed **ikke** anvendelse på **mobile arbejdstagere**
- har **mobile arbejdstagere** ret til **tilstrækkelig hvile** (regelmæssige hvileperioder, der er tilstrækkelige til at sikre, at arbejdstagere på grund af træthed eller andre uregelmæssige arbejdsrytmer hverken forårsager skader på sig selv, kolleger eller andre, eller på kort eller lang sigt skader deres helbred)
- kan **referenceperioden** for den ugentlige arbejdstid udvides fra fire til **tolv måneder** for **mobile arbejdstagere**, herunder fiskere, og **arbejdstagere, der primært udfører offshorearbejde**
- finder bestemmelsen om fire ugers betalt årlig ferie **ikke** anvendelse på **partsfiskere**

Bortset fra ovenstående er det hensigten, at bestemmelserne i arbejdstidsdirektivet fortsat skal finde anvendelse.

3. Danske regler

Arbejdstiden bliver reguleret i kollektive overenskomster, mens hviletid, pauser, ferie m.v. bliver reguleret i hhv. arbejdsmiljøloven, bekendtgørelse om hviletid og fridøgn, bekendtgørelse om arbejdets udførelse, sømandsloven samt lov om ferie, havanlæg samt bekendtgørelse om sikkerhed på havanlæg.

Reguleringen af forholdene i arbejdstidsdirektivet er desuden baseret på en nøje afgrænsning mellem vand, land og luft, hvilket bla. medfører tre forskellige tilsyn.

4. Høring

Arbejdsministeriet har sendt forslaget til høring hos ministerier og følgende organisationer: DA, LO, FTF, SALA, KL, AC, LH, Amtsrådsforeningen, FA og Ligestillingsrådet.

DA bemærker, at man stadig er af den grundlæggende og principielle opfattelse, at der ikke er grundlag for at regulere arbejdstiden på EU-niveau. Arbejdstidens tilrettelæggelse er efter DA's opfattelse et anliggende for arbejdsmarkedets parter.

DA påpeger, at der for offshoreområdet allerede er fastsat regler angående arbejdstid og hviletid, der afspejler den nødvendige hensyntagen til såvel sektorspecifikke forhold som arbejdstagernes sikkerhed. **DA** finder endvidere, at der eksisterer fyldestgørende regler for arbejde inden for luftfartssektoren.

DA finder derimod ikke, at Kommissionen har forholdt sig til de særlige vilkår, der er gældende for gas- og olieefterforskning og -udvinding. Det gælder bla. direktivforslagets regler om daglig og ugentlig hviletid, der kun giver mulighed for overarbejde i meget begrænset omfang og nødvendiggør ændring af turnusordninger inden for offshoreindustrien. På den baggrund ønsker **DA**, at den nuværende dispensationsmulighed i forhold til den daglige hviletid bliver opretholdt, samt at referenceperioden for ugentlig hviletid bliver forlænget til minimum 5 uger.

DA foreslår, at definitionen af offshorearbejde bliver ændret til: Arbejde, der hovedsageligt udføres på eller fra offshoreanlæg (herunder boreplatforme), og som direkte har forbindelse med udvinding eller udnyttelse af mineralforekomster samt dykning fra offshoreanlæg i forbindelse med sådanne aktiviteter.

DA finder, at hele artikel 17A bør gælde for offshorearbejde. Det bør endvidere sikres, at bestemmelsen kan implementeres både ved lovgivning og gennem overenskomstsystemet.

DA finder, at det nøje bør klarlægges, om undtagelsesadgangen i forslagets artikel 17 stk. 2 nr. 2.1 litra c ii) er tilstrækkelig (Arbejdsministeriets note: I henhold til artikel 17 stk. 2 nr. 2.1 litra c ii) er der mulighed for at fravige artikel 3, 4, 5, 8 og 16 mod tilsvarende kompenserende hvileperioder eller anden passende beskyttelse af arbejdstagere, der er direkte involveret i levering af transport, og andre arbejdstagere beskæftiget i havne eller lufthavne)

Med henblik på at undgå fortolkningstvivl finder **DA** endelig, at det i artikel 18 bør præciseres, at direktivet alene retter sig mod arbejde, der bliver udført inden for EØS-området, incl. fastlandssoklen.

LO kan tilslutte sig Kommissionens forslag om, at ikke-mobile arbejdstagere skal være omfattet af arbejdstidsdirektivet. **LO** er endvidere tilfreds med, at Kommissionens pakke i størst muligt omfang er baseret på aftaler mellem arbejdsmarkedets parter.

LO understreger, at man lægger afgørende vægt på 1) beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed samt 2) at undgå konkurrenceforvridning mellem konkurrerende transportformer. Det er imidlertid **LO**'s holdning, at forslagets artikel 17A ikke opfylder formålet at sætte effektivt ind over for de gentagne eksempler på farer for sikkerhed og sundhed og manglende fair konkurrence i det indre marked som følge af manglende fælles regler for arbejdstiden i transportsektoren.

LO finder, at arbejdstidsdirektivets bestemmelser som udgangspunkt bør gælde for alle mobile arbejdstagere - med mulighed for fravigelse ved kollektiv overenskomst i overensstemmelse med reglerne for mobile arbejdstagere i jernbanesektoren.

LO tager afstand fra forslaget om at betragte arbejdstiden på årsbasis.

FTF bifalder som udgangspunkt udvidelsen af arbejdstidsdirektivet til at omfatte de ekskluderede sektorer, herunder lufttransport. På baggrund af arbejdet i Kommissionens arbejdsgruppe vedrørende lufttransport og DG VII's fastlæggelse af de sikkerhedsmæssige regler for flyvninger finder FTF imidlertid, at det er vigtigt at få vished for, at der ikke vil opstå uoverensstemmelse mellem direktivet og den øvrige udvikling inden for luftfartens område.

AC finder det positivt, at arbejdstidsdirektivet bliver ændret til også at omfatte de ekskluderede sektorer med henblik på at sikre en tilsvarende minimumsbeskyttelse af sikkerhed og sundhed for arbejdstagerne i den del af arbejdsmarkedet.

SALA oplyser, at man for tiden er i færd med at undersøge, hvilke konsekvenser gennemførelsen af pakken vil have for SALA-området. SALA vil tage stilling til forslaget, når undersøgelserne er afsluttet.

Danmarks Fiskeriforening afviser indførelsen af generelle arbejdstids- og/ eller hviletidsregler. Foreningen ønsker, at fiskeriet fortsat skal være undtaget fra arbejdstidsdirektivet og henviser til, at regulering vil stride mod fiskeriets naturlige udførelse, mod den etablerede struktur i erhvervet og i øvrigt er totalt ukontrollabelt. Hertil kommer, at sådanne regler vil bryde med den aftale, som foreningen har indgået med SID om ikke at regulere partsfiskeriets arbejdstid.

5. Tidligere forelæggelser

Direktivforslaget er ikke tidligere blevet forelagt Regeringens Udenrigspolitiske Udvalg og Folketingets Europaudvalg.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Det skønnes, at direktivforslaget kan have både lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Dagsordens punkt 6:**Forslag til direktiv om medarbejderindflydelse i det europæiske selskab**

- politisk enighed

1. Baggrund

Forslaget er et formandskabsforslag, og der er derfor ikke taget stilling til valg af hjemmel. I tidligere forslag om supplerende bestemmelser til SE-statutten med hensyn til arbejdstagernes stilling har Kommissionen valgt Traktatens artikel 100 A og 54, hvorefter forslaget kan vedtages med kvalificeret flertal. Efter § 2, stk. 3 i den sociale protokol, der nu er indskrevet i Amsterdamtraktaten, kræver afgørelser om medbestemmelse enstemmighed. Det tyske formandskab har oplyst, at det finder at art. 235 vil være den relevante hjemmel.

Forslaget er oversendt til Rådets arbejdsgruppe for sociale spørgsmål den 22. juli 1997.

2. Indhold

- a. Et SE er en ny selskabsform. I mere end 25 år har man i EU diskuteret denne selskabsform, hvor fordelene skulle være at få en EU-selskabsform med samme regler for alle EU-aktieselskaber, uanset hvor selskabet vælger at etablere sig og vælger at operere fra, og som kan flytte fra en medlemsstat til en anden.

Forhandlingerne gennem årene har delvis været strandet på grund af spørgsmålet om lønmodtagernes ret til medindflydelse. Forslagene er nu delt op i et forslag til forordning (selve oprettelsen) og et forslag til direktiv (medarbejderindflydelse). Der er opnået politisk enighed om en stor del af forordningsforslaget i Indre Markedsregi.

Med indførelsen af Euro'en er der skabt et yderligere behov for nu at få vedtaget denne selskabsform.

Det er **frivilligt** at stifte et SE, og stiftelsesformerne er fusion, holding, datterselskab og omdannelse. Det er en betingelse, at der skal være et grænseoverskridende element til stede. I forbindelse med stiftelse af et SE, skal der oprettes et særligt forhandlingsorgan (et rent arbejdstagerorgan), SFO, som skal forhandle en aftale med ledelsen om information, høring og medbestemmelse i SE.

- b. Alle formalia omkring hvordan SFO etableres, følger principperne i EU-direktivet om europæiske samarbejdsudvalg, som blev vedtaget i 1994 (og som retter sig mod multinationale virksomheder, der har bedrifter i flere lande med mindst 1000 ansatte og 150 ansatte i hver af mindst 2 medlemslande. Dette direktiv indeholder ikke regler om medbestemmelse men kun om information og høring).

Kan ledelse og SFO ikke blive enige om en aftale om information, høring og medbestemmelse, træder et sæt tvungne referenceregler om information, høring og medbestemmelse i kraft. Ledelsen kan dog nå at fortryde at etablere et SE, hvis parterne ikke kan blive enige om en aftale - igen for at understrege det frivillige element.

- c. Det forhold, der skaber det største problem, er spørgsmålet om medbestemmelse. De lande, som i forvejen har velfungerende nationale medbestemmelsessystemer ønsker ikke at opgive eller at forringe disse systemer, og de lande, der i forvejen ikke har nationale medbestemmelsessystemer ønsker principielt ikke at indføre sådanne i SE-selskabet. Tidligere forslag har bygget på et princip om beskyttelse af mindretallets interesser, hvis der ikke er

enighed om et medbestemmelsessystem. Af hensyn til den sidstnævnte gruppe af lande, er der stillet forslag om brug af tærskler. Forslaget om tærskler indebærer:

- Så længe der forhandles, gælder der et krav om kvalificeret flertal ved afstemninger, når en vis procentdel af arbejdstagerne ellers ville miste medbestemmelsesrettigheder som følge af aftalen. Formålet er at gøre det vanskeligt at stemme eksisterende medbestemmelsesrettigheder ned.
- Hvis forhandlingerne bryder sammen, skal de tvungne referenceregler om medbestemmelse anvendes, men først når en vis procentdel af arbejdstagerne ellers ville miste en eksisterende ret til medbestemmelse.

Tærsklerne foreslås forskellige afhængigt af, om der er tale om stiftelse ved fusion (hvor de nationale selskaber "smeltes sammen") og ved holding/datterselskaber (hvor de eksisterende selskaber bevares, men samles under SE'et). Ved stiftelse ved omdannelse skal medarbejderindflydelsen som minimum være den samme som den, der findes i det selskab, der er omdannet.

Ved fusion er det foreslået, at tærsklen skal være 25%. Ved holding/datter er der endnu ikke foreslået en procent, men det må forventes, at den bliver noget højere.

- d. Hvis de nationale regler om medbestemmelse, der har været anvendt i de deltagende selskaber forud for stiftelsen af SE'et, ikke umiddelbart er sammenlignelige, fx det hollandske system (et indirekte medbestemmelsessystem) og det danske system (et direkte medbestemmelsessystem) foreslås, at SFO'et ved simpelt flertal kan vælge, hvilket nationalt regelsæt, der skal være referenceregelsæt. Hvis der i ingen af de deltagende selskaber forud for stiftelsen af SE'et har været anvendt regler om medbestemmelse, fx fordi de medlemslande, hvori de deltagende selskaber er beliggende, ikke har regler om medbestemmelse, indgår medbestemmelse ikke i referencereglerne.

3. Danske regler

Der er ingen gældende dansk ret vedrørende et Europæisk Selskab. Den danske selskabsretlige regulering er i et vist omfang baseret på EF-direktiver. Disse direktiver er i vidt omfang indarbejdet i forordningsforslaget enten direkte i form af en gengivelse af direktivernes regler eller indirekte ved en bestemmelse, ifølge hvilken national ret subsidiært finder anvendelse.

I henhold til aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven har medarbejdere i aktieselskaber og anpartsselskaber ret til ved direkte valg at vælge medlemmer til bestyrelsen svarende til halvdelen af de øvrige bestyrelsesmedlemmer og mindst to, hvis selskabet har bestået i mindst 3 år, og det i gennemsnit inden for de sidste 3 år har beskæftiget mindst 35 medarbejdere og mindst halvdelen af medarbejderne ønsker medarbejderrepræsentation. De medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er i enhver henseende ligestillet med de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer, hvad angår rettigheder, pligter og ansvar.

Efter den seneste undersøgelse er der i dag medarbejdere i bestyrelsen i 25 % af de virksomheder, hvor betingelsen er opfyldt.

Reglerne om information og høring reguleres af arbejdsmarkedets parter. Der eksisterer en række samarbejdsaftaler, og principperne svarer stort set til den særlige samarbejdsaftale, som er indgået mellem hovedorganisationerne, Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og Landsorganisationen i Danmark (LO) fra 1970.

Lov om europæiske samarbejdsudvalg gennemfører direktiv om indførelse af europæiske samarbejdsudvalg eller procedurer i fællesskabsvirksomheder og fællesskabskoncerner med henblik på at informere og høre arbejdstagerne.

4. Høring

Forslaget har været sendt til høring i specialudvalget for etablering og tjenesteydelser og specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale spørgsmål senest den 25. februar 1999.

Organisationerne er fortsat positive overfor en statut om SE af hensyn til effektiviteten af det indre marked og EU's konkurrencedygtighed, men det må ikke ske på bekostning af den tradition for medarbejderindflydelse, der er i Danmark.

DA kan acceptere, at direktivet om europæiske samarbejdsudvalg skal finde anvendelse for statuten for SE, men foretrækker at der både for så vidt angår medbestemmelse og for information og høring tages udgangspunkt i de nationale systemer. En løsning med flere ligeværdige referencemodeller vil sikre mod risikoen for, at en bestemt model får afsmittende virkning på øvrige EU-regler om medarbejderindflydelse. **DA** er imod forhandlings- tvang, idet det bør være op til den ene eller begge parter at bede om at regler og/eller en forhandling skal iværksættes. **DA** og **FA** finder, at forhandlingsfristen er for kort.

DA, **FA** og **Rederiforeningen** kan ikke tilslutte sig de foreslåede definitioner af information og høring. **FA** minder i den forbindelse om problematikken i forhold til børsetiske regler.

DA finder, at virksomheder under en vis størrelse bør være undtaget.

DA og **Rederiforeningen** finder, at besætningsmedlemmer i handelsflåden bør kunne undtages.

Lønmodtagerorganisationerne finder ikke, at det skal være muligt at forhandle sig frem til en ringere aftale end de i referencereglerne angivne.

SALA er bekymret for, at nærværende forslag får afsmittende virkning på de foreslåede statutter for det europæiske andelsselskab.

5. Tidligere forelæggelser

Rådets forslag til forordning om indførelse af en statut for europæiske selskaber (SE) og direktivforslaget om indførelse af medarbejderindflydelse i SE'et er gentagne gange behandlet i Europaudvalget, senest den 23. oktober 1998 (O). Davignon-gruppens rapport blev forelagt Europaudvalget den 3. juni 1997 (O) og det luxembourgiske formandskabs forslag blev forelagt Europaudvalget den 3. oktober 1997, den 27. november 1997 (forinden Rådsmødet i indre marked) (O) og den 12. december 1997 (O). Det britiske formandskabs forslag blev forelagt Europaudvalget den 3. april 1998 (O), den 15. maj 1998 (indre marked) (O) og den 29. maj 1998 (FO). Det østrigske formandskabs kompromisforslag blev forelagt Europaudvalget den 27. november 1998 (FO).

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget griber ikke ind i de danske samarbejdsaftaler, men svarer til loven om europæiske samarbejdsudvalg, der giver lønmodtagerne supplerende rettigheder i transnationale sammenhænge. For så vidt angår information og høring i danske datterselskaber kan det